

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Проект!

ЗАПОВЕД

№/.....2023 г.

На основание чл. 12, ал. 6, във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за биологичното разнообразие и т. 2 от Решение № 122 от 02.03.2007 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 21 от 2007 г.), изменено с решения на Министерския съвет № 52 от 05.02.2008 г. (ДВ, бр. 14 от 2008 г.), № 660 от 01.11.2013 г. (ДВ, бр. 97 от 2013 г.), № 615 от 02.09.2020 г. (ДВ, бр. 79 от 2020 г.), № 588 от 06.08.2021 г. (ДВ, бр. 67 от 2021 г.) и № 551 от 29.07.2022 г. (ДВ, бр. 62 от 2022 г.), предвид Решение на Комисията 2009/92/ЕО от 12 декември 2008 година за приемане, съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета, на първоначален списък на териториите от значение за Общността в Черноморския биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2008) 7974), Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2375 на Комисията от 26 ноември 2015 г. за приемане на трета актуализация на списъка на териториите от значение за Общността в Черноморския биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2015) 8226) и Решение за изпълнение (ЕС) 2023/242 на Комисията от 26 януари 2023 година за приемане на седмата актуализация на списъка на териториите от значение за Общността в Черноморския биогеографски регион (нотифицирано под номер С(2023) 597),

ОБЯВЯВАМ:

1. Защитена зона **BG0001007 „Странджа“** в землищата на с. Близнак, с. Бръшлян, с. Бяла вода, с. Визица, с. Граматиково, с. Евренозово, с. Заберново, с. Звездец, с. Калово, гр. Малко Търново, с. Младежко, с. Сливарово, с. Стоилово, **община Малко Търново, област Бургас**, гр. Ахтопол, с. Бродилово, с. Българи, с. Варвара, с. Велика, с. Изгрев, с. Кондолово, с. Кости, гр. Царево, с. Резово, с. Синеморец, с. Фазаново, **община Царево, област Бургас**, с. Граничар, **община Средец, област Бургас**, с. Ново Паничарево, **община Приморско, област Бургас**, с обща площ **1 535 296,143 дка**, от които **376,171 кв. км.** морски пространства.

2. Предмет на опазване в защитена зона BG0001007 „Странджа“ са:

2.1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини;
- 1130 Естуари;
- 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода;
- 1160 Обширни плитки заливи;
- 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове);
- 1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси;
- 1240 Стърмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*;
- 2110 Зараждащи се подвижни дюни;

- 2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни);
- 2180 Облесени дюни;
- 2190 Влажни понижения между дюните;
- 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*;
- 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*;
- 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention* р.р.;
- 4030 Европейски сухи ерикоидни съобщества;
- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);
- 6220 * Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*;
- 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества;
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;
- 6510 Низинни сенокосни ливади;
- 7220 * Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*);
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;
- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове;
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*;
- 8310 Неблагоустроени пещери;
- 8330 Подводни или частично подводни морски пещери;
- 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*;
- 9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове;
- 91AA * Източни гори от космат дъб;
- 91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);
- 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmenion minoris*);
- 91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*;
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
- 91S0 * Западнопонтийски букови гори;
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;
- 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*;

2.2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.2.1. бозайници – Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Голям ношник (*Myotis myotis*), Дългоух ношник (*Myotis bechsteinii*), Остроух ношник (*Myotis blythii*), Дългопръст ношник (*Myotis caraccinii*), Трицветен ношник (*Myotis emarginatus*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Мишевиден сънливец (*Myotis roachi*), *Европейски вълк (*Canis lupus*), Видра (*Lutra lutra*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Рис (*Lynx lynx*), Афала (*Tursiops truncatus*), Муткур (морска свиня) (*Phocoena phocoena*);

2.2.2. земноводни и влечуги – Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*);

2.2.3. *риби* – Карагъоз (Дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*), Малък карагъоз (Харип) (*Alosa tanaica*), Приморска мряна (*Barbus bergi*), Резовска брияна (*Alburnus schischkovi*), Европейска горчивка (*Rhodeus amarus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*);

2.2.4. *безгръбначни* – Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Еднорог болбелазмус (*Bolbelasmus unicornis*), *Осмодерма (*Osmoderma eremita*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), Лицена (*Lycaena dispar*), *Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), Еуфидриас (*Euphydryas aurinia*), Ценагрион (*Coenagrion ornatum*), Офиогомфус (*Ophiogomphus cecilia*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), Бисерна мида (*Unio crassus*).

3. Защитената зона по т. 1 се обявява с цел:

3.1. опазване и поддържане на типовете природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитанията на посочените в т. 2.2 видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в Черноморския биогеографски регион;

3.2. увеличаване на приноса на защитената зона по отношение на площта на природно местообитание с код 7220*;

3.3. подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 2110, 2120, 2180, 2190, 3150, 3260, 6210 (*важни местообитания на орхидеи), 6220*, 6430, 7220*, 91E0*, 91F0, 91M0 и 92A0;

3.4. подобряване на местообитанията на видовете Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) и Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*);

3.5. при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитания на посочени в т. 2.2 видове и техни популации.

4. Целите на защитената зона по т. 3 се определят съобразно важността на защитената зона за постигане и поддържане на благоприятното природозащитно състояние на типовете природни местообитания и видовете по т. 2 в Черноморския биогеографски регион, както и за свързаността и целостта на мрежата от защитени зони в страната, като част от Европейската екологична мрежа Натура 2000. Те определят и приоритетите при планиране и прилагане на мерки в защитената зона.

5. Приоритетни за опазване в защитената зона са типовете природни местообитания и видовете по т. 2, означени със знак (*) в приложения № 1 и № 2 от ЗБР, типът природно местообитание с код 4030, както и типовете природни местообитания и видовете, за които са определени цели за подобряване в т. 3.

6. Пълният опис на координатите на точките, определящи границата на защитена зона BG0001007 „Странджа“ и координатният регистър на точките, описващи линията, ограничаваща откъм морето включените в защитената зона морски пространства, са посочени в приложение № 1 и приложение № 2, неразделна част от настоящата заповед.

7. Стандартният формуляр с данни и оценки за защитената зона, както и картен материал с границите ѝ, са налични и се съхраняват в Министерството на околната среда и водите, РИОСВ – Бургас и на интернет страницата на Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.

8. В границите на защитената зона се забранява:

8.1. провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващи пътища и регламентираните за това места;

8.2. движение на мотоциклети, ATV, UTV и бъгита извън съществуващи пътища в неурбанизираните територии; забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при

бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;

8.3. отводняване на крайбрежни заливаеми ивици на реки и други естествени водни обекти, промени в хидроморфологичния режим чрез отводняване, изземване на наносни отложения, коригиране, преграждане с диги на реки, с изключение на такива: в урбанизирани територии; в случаи на опасност от наводнения, които могат да доведат до риск за живота и здравето на хората или настъпване на материални щети; при бедствия и аварии; за подобряване на състоянието на природните местообитания и местообитанията на видовете по т. 2;

8.4. увреждане и унищожаване на естествената растителност в крайбрежната плажна ивица и в дюни, извън активната плажна площ, освен в случаите на премахване на инвазивни и неместни видове, както и в случаите на реализиране на допустими инвестиционни предложения, одобрени по реда на екологичното законодателство;

8.5. преминаване или паркиране на превозни средства, ремаркета, полуремаркета, кемпери и каравани върху дюни освен за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;

8.6. използване на дънни тралеращи и драгиращи средства, вкл. биймтралове и смучещи драги, депониране на драгажни маси и пребаластиране на кораби в морските пространства в зоната;

8.7. изграждане на изкуствени подводни рифове и острови върху местообитанията, предмет на опазване в морските пространства в зоната;

8.8. промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери, при ползването на земеделските земи като такива;

8.9. разораване и залесяване на поляни и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания по т. 2.1 освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои;

8.10. премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;

8.11. употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;

8.12. употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери, изоставени орни земи, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии, освен при каламитет, епифитотия, епизоотия, епидемия или при прилагане на селективни методи за борба с инвазивни чужди видове;

8.13. използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи, без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието и храните, и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);

8.14. използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;

8.15. палене на стърнища, слокове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;

8.16. палене на огън, благоустрояване, електрифициране, извършване на стопанска и спортна дейност в неблагоустроените пещери и на входовете им, както и чупене,

повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на видовете прилепи, предмет на опазване по т. 2.2.1;

8.17. провеждане на спелеоложки проучвания в неблагоприятно оборудени пещери през размножителния период на прилепите – 1 март – 30 юни;

8.18. извеждане на сечи в крайречни естествени гори и крайречни дървесни ивици в 15-метровата зона около постоянни водни течения, с изключение за нуждите на съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура, за предотвратяване на опасности, застрашаващи живота и здравето на хората, при бедствия и аварии или за поддържане/подобряване на природните местообитания и местообитанията на видовете по т. 2, както и в случаите на реализиране на допустими инвестиционни предложения, одобрени по реда на екологичното законодателство;

8.19. добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50 % от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети; в горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета;

8.20. паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост;

8.21. риболов с хрилни мрежи без използване на пингери с модели, одобрени от министъра на околната среда и водите; забраната влиза в сила от 01.01.2024 г.;

9. Забранява се извършване на сеизмични проучвания без проведена оценка за степента на въздействие върху зоната в границите на защитената зона и буфер около нея от един километър.

10. Горските типове природни местообитания по т. 2.1 се стопанисват в съответствие с разпоредбите на глава четвърта от Наредба № 8 от 05.08.2011 г. за сечите в горите (обн. ДВ, бр.64 от 2011 г. изм. и доп.) и за тях е задължително прилагането на „Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие“, утвърдена от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

11. Мерки за постигане целите на опазване на защитената зона са определени или могат да се определят също в:

11.1. решения, издавани по реда на чл. 31 от ЗБР;

11.2. горскостопанските и ловностопанските планове и програми;

11.3. плана за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление на водите;

11.4. националния план за действие за енергията от възобновяеми източници;

11.5. планове за действие за видове и планове за управление на защитени територии;

11.6. други планови, програмни и стратегически документи.

12. В границите на защитената зона се препоръчва:

12.1. поддържане на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, като ливада, пасище или мера;

12.2. промяна на начина на трайно ползване на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, в „ливада“, „пасище“ или „мера“;

12.3. изпълнение на мерки за поддържане и опазване на съществуващите постоянни пасища, мери, ливади и местообитанията по т. 2.1 от разпространението на нежелана растителност – рудерални и инвазивни чужди видове, съгласно списъка с инвазивни чужди

видове, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета), публикуван на интернет страницата на МОСВ;

12.4. възстановяване и поддържане на затревени площи, като такива с висока природна стойност чрез:

- косене ръчно или с косачки за бавно косене, от центъра към периферията или от единия край на площта към другия с ниска скорост, като окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела;

- паша, като се поддържа гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1 ЖЕ/ха;

12.5. създаване на площи, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, на каменни купчини и малки водни площи след предварително съгласуване с РИОСВ – Бургас;

12.6. подмяна на инвазивните чужди видове дървета и храсти с местни видове след премахването им от характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси и живи плетове);

12.7. запазване и където е уместно възстановяване на типове специфичните хидроморфологични условия в природни местообитания с кодове 2120, 3260 и 91F0, както и подобряване на видовия състав на природно местообитание с код 91F0;

12.8. намаляване на въздействията, дължащи се на зауствания върху природно местообитание с код 3260;

12.9. намаляване на въздействията от селското стопанство (преизпасване, промяна в предназначението на земята) върху природно местообитание с код 3150;

12.10. насърчаване на устойчивото управление на горите, чрез запазване на биотопните дървета и на достатъчно количество мъртва дървесина в горските екосистеми, избягване на залесяването с неместни дървесни видове и произходи и съобразяване на интензивността на дърводобива с растежния потенциал на дървостойките и предназначението на горите, както и ограничаване на изсичането/подмяната на горскодървесната растителност;

12.11. прилагане на разновъзрастни лесовъдски системи в природно местообитание с код 91M0 за превръщане на издънковите насаждения в семенни;

12.12. провеждане на противопожарни дейности, с цел намаляване на риска от пожари;

12.13. есенно изораване на нивите след 15 септември и да не е едновременно с прибирането на реколтата.

13. Режим на дейности, подлежащи на съгласуване/одобрение: планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитената зона и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху нея, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитената зона, съгласно чл. 31 от ЗБР и Наредбата по чл. 31а от същия закон.

Настоящата заповед не отменя забраните и ограниченията на дейности, наложени по силата на други нормативни и административни актове.

Защитените територии, обявени по реда на Закона за защитените територии, попадащи изцяло или частично в границата на защитена зона BG0001007 „Странджа“, запазват статута, категорията, границите и режимите си на опазване. Горното не отменя прилагането на забраните и ограниченията по настоящата заповед за тези територии.

Заповед за обявяване на защитена зона BG0001007 „Странджа“

Нарушителите на забраните и ограниченията по т. 8 от тази заповед се наказват съгласно административнонаказателните разпоредби на ЗБР.

Защитена зона BG0001007 „Странджа“ да се впише в регистрите на защитените зони, водени в МОСВ и РИОСВ – Бургас, съгласно чл. 18 от ЗБР.

Заповедта влиза в сила от обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

На основание чл. 12, ал. 7 от ЗБР заповедта е окончателна и не подлежи на обжалване.

ЮЛИЯН ПОПОВ: ХХХ

Министър на околната среда и водите